

Nr 290.

Av herr **Pålsson**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om allmän pensionsförsäkring m. m.

Med anledning av kungl. propositionen nr 126 om »förslag till lag om allmän pensionsförsäkring» får undertecknad härmed yrka följande ändring av de föreslagna 1, 2, 4 och 5 paragraferna.

Det kan med skäl frågas om titeln »allmän pensionsförsäkring» är den rätta, då man i 5 § mom. a), b), c) samt »dels» och »i övrigt» samt förmögenhetsgränsen ser hur pass talrika undantagen bli från regeln. Redan på förmögenhetsgränsen 6,000 kronor undandraga 218,600 personer pensionskassan ett mycket stort tillskott. Det är ju dessa, som i regel hava lättast att komma ut med pensionsbeloppen likaväl som de, om förmögenheten vid 67-årsåldern fortfarande finnes kvar, även hava lättast att undvara pensionen; de åtminstone av dem, som av förmögenhet eller av annan orsak äga en årlig inkomst av 1,000 kronor. Förmögenhetsgränsen borde således strykas, så att även hela denna kategori fick betala pensionsavgifter på stadgat sätt, så mycket mera, som för mången av dem den fatala händelsen kan inträffa, att de förlora sin förmögenhet innan 67-årsåldern, och då endast hava kvar de 30 % av sammanlagda pensionsavgifterna, som de hunnit betala innan förmögenheten erhöles. De kunna således genom förmögenhetsgränsen komma i en betydligt sämre ekonomisk ställning än de, som aldrig ägt förmögenhet.

Det kan ju kallas vara oegentligt, att lagstiftningen befriar personer med viss förmögenhet från avgiftsplikt, men ålägger det allmänna, att till samma personer betala pensionstillägg, i vissa fall även om de vore i orubbad besittning av den förmögenhet, som föranlett undantagandet från avgiftsplikt.

Vidare kan invändning göras mot den i propositionen hävdade principen, att varje försäkrad skall oberoende av behovet äga erhålla en mot det försäkringstekniska värdet av hans inbetalningar svarande avgifts-

pension. Pensionsrätt bör icke tillkomma dem, som äga en viss årlig inkomst över ett antaget existensminimum, exempelvis 1,000 à 1,200 kronor, då de ekonomiska tillgångarna äro så begränsade.

Är detta resonemang rätt, kommer man lätt till slutsatsen: att om denna allmänna folkpensionering är en allmän angelägenhet, så böra inga undantag göras från avgiftsskyldighet, även för de innehavare av enskild och allmän tjänst, som på annat sätt hava sört för sin ålderdom. Jag tror säkerligen också, att många av dessa på annat sätt pensionsberättigade ej gärna se sig av denna lag förbjudna att med sin årsavgift bidra till den sociala rättfärdighetsgärning, som förestående pensionslag avser att öva, även om de med en begränsning av rätten att uppbära pension till dem, som äga under 1,000 kr. i årlig inkomst, ej själva få åtnjuta avkastningen av inbetalda pensionsavgifter. Genom de stora tillskott, som denna utökning av avgiftsskyldiga skulle medföra, skulle måhända även de, som nu på grund av fyllda 60 år se sig utestängda från tilläggspensionsrätt, kunna erhålla sådan, och därmed skulle ju denna i sann mening nationella samling bliva i särskild mening välsignelsebringande.

Med anledning av förestående yrkar jag därför följande ändrade lydelse av

§ 1.

Envar svensk man eller kvinna skall enligt denna lag genom erläggande av årliga pensionsavgifter och med bidrag av allmänna medel försäkras till erhållande av pension.

§ 2.

Rätt till pension enligt denna lag inträder vid varaktig oförmåga till arbete och senast vid fyllda 67 år, även om varaktig arbetsoförmåga då ännu icke är för handen, såvida årsinkomsten understiger 1,000 kr.

Varaktig oförmåga — — — — —
 — — — — — krafter och färdigheter.

§ 4.

Beloppet av den pensionsavgift, som skall av envar avgiftspliktig erläggas, utgör för varje år 3 kr., samt, därest i hans taxering under året enligt gällande förordning om inkomst- och förmögenhetsskatt ingår inkomst av minst 800 kr., därutöver:

a) om inkomsten ej uppgår till 1,200 kronor, 5 kronor;
 b) om inkomsten uppgår till 1,200 kronor eller mera, 10 kronor.
 Endast lägsta pensionsavgiften 3 kronor om året erlägges av:
 dels den i vilkens taxering under året enligt förordningen om inkomst- och förmögenhetsskatt inberäknas förmögenhet till värde av minst 6,000 kronor;

dels

a) ordinarie innehavare av tjänst, å vilken lagen den 11 oktober 1907 angående civila tjänsteinnehavares rätt till pension eller lagen den 4 juli 1910 angående rätt till pension för tjänstemän vid statens järnvägar äger tillämpning;

b) delägare i telegrafverkets eller folkskollärarnes pensionsinrättning samt i arméns eller flottans pensionskassa;

c) ordinarie innehavare av prästerlig tjänst;

dels ock hustru till dessa nämnda personer.

I övrigt ankommer på Konungens prövning, huruvida och under vilka villkor personer, vilka pension är tillförsäkrad på grund av anställning i allmän eller enskild tjänst, eller genom försäkring i pensionsinrättning eller livränteanstalt, må undantagas från den högre avgiftsplikten enligt denna lag.

§ 5.

Pensionsavgift erlägges ej av någon före det år, under vilket han fyller 16 år, eller efter det år, under vilket han fyllt 66 år, ej heller av den, som är till arbete varaktigt oförmögen eller som icke är i riket mantalsskriven.

Stockholm den 9 april 1913.

Jöns Pålsson.

I motionen instämmer

Emil Molin

i Dombäcksmark.